

SLÅTTERBLADET

LÄNSSTYRELSENS NYHETSBREV FÖR ALLA SOM ÄGER ELLER SKÖTER ÄNGSMARK I VÄRMLAND - NR 2/2014

**VINNARE AV ÅRETS
SLÅTTERGUBBE
2014**

**Nytt landsbygdsprogram
2014-2020**

**TRÄD
OCH BUSKAR
I VÄRMLANDS
ÄNGAR**

FÄLTGENTIANA
Rådgivning 2014

*GEOMETRISKA AVMÄTNINGAR • LÖVÄNGEN • FRÅGELISTORNA BERÄTTAR • BÄRÖN OCH
HASSEL • RÄNNBERGET • ESKILSÅTER BETYDER • LÄSTIPS HAMLING & LÖVTÄKT*

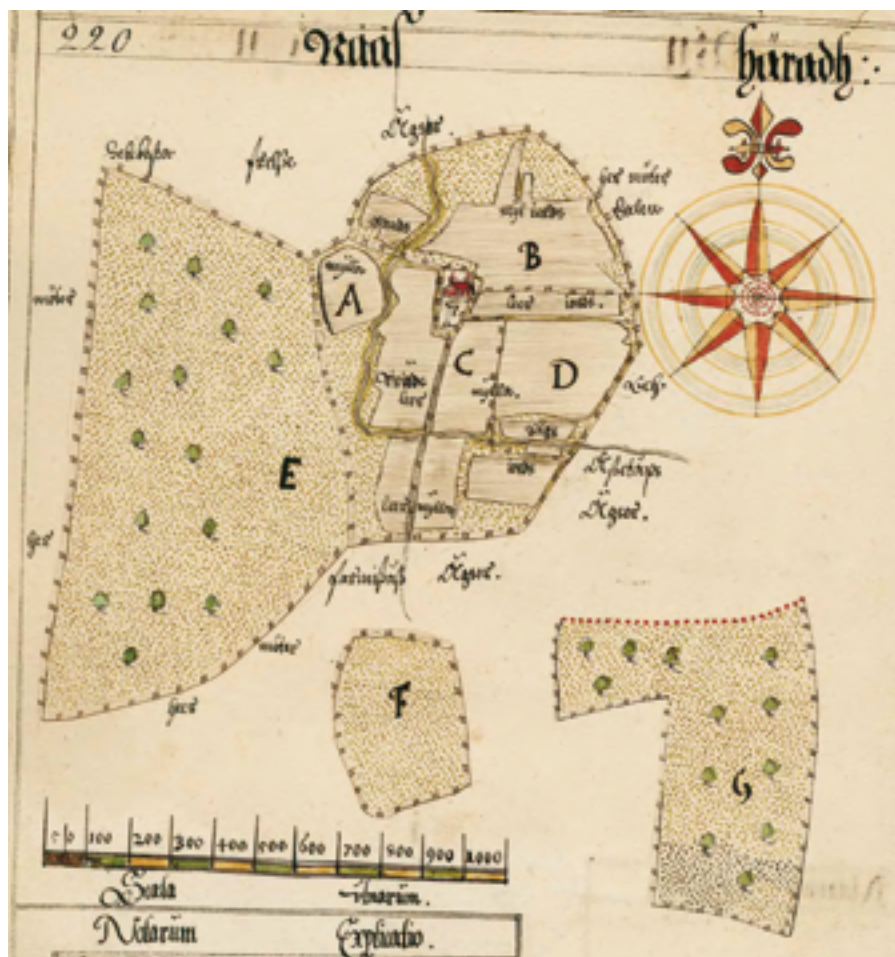
GEOMETRISKA AVMÄT

De äldsta kartor som finns över värmländska gårdar är så kallade geometriska avmätningar från 1600-talet. På dessa har man tydligt gjort skillnad på öppna och trädbärande ängar. Att döma av dessa kartor förekom träd i ängarna på nästan alla gårdar. 1600-talskartor finns inte för alla gårdar och såklart inte för gårdar som inte fanns än. Du kan själv botanisera bland geometriska avmätningar och andra historiska kartor som finns inskannade på <http://historiskakartor.lantmateriet.se>

Texten på kartan nedan är i väster: Hårdvalläng göö 16 lass, på åkrarna står det Sandmylla och i öster starräng göö 4 (lass). Man har alltså angivet ungefär hur mycket hö som ängarna avkastar. En annan kul detalj på 1600-talskartorna är att gårdsgårdarna är så noggrant inritade.

TNINGAR

Sandbol i Gillberga socken år 1645. Det grönprickiga är ängsmark, det gråstreckade är åker och det ljusa partiet med träd norr om åkrarna är en beteshage. I den stora västra ängen ser det ut som att lövtäktsträd förekommer i ett större område i söder och ett mindre i norr. Den separat inhägnade starrängen i nordost är trädfri, vilket kanske inte är så konstigt eftersom det brukar vara för blött för träd där det växer starräng.

Glorud i Södra Ny på Värmlandsnäs år 1647. Åkrarna (bland annat A, B, C, D) finns nära bebyggelsen och utgör kanske 20-25% av jordbruksmarken, medan ängen som är prickig (bland annat E, F, G) utgör 3-4 ggr så stor areal som åkern. Största delen av ängen, E och G, ser ut att ha varit trädbärande ängar.

Glorud i södra Ny 1886-92. Ingen äng alls finns kvar. Det orange-bruna är åkermark, det ljusa skog/bete. På Värmlandsnäs, Ölmeslätten liksom andra slättbygdsdelar av Värmland moderniserades jordbruket under 1800-talet, bland annat genom att äng odlades upp till åker. Höet odlade man sedan i form av sädd vall på åkermark. Men även i dessa trakter där det nu inte funnits någon endast äng på över 100 år fanns alltså engång i tiden stora arealer äng, en del av denna var trädbärande.

LÖVÄNGEN

Fördelen med att ha träd och buskar i en äng är bl.a. att när man röjer eller beskär dessa så dör och förmultnar rottrådar och gödslar ängen som då avkastar mer hö, man får en så kallad röjgödslingseffekt. Gödsel var förr en bristvara som prioriterades till åkrarna och röjgödslingen var därför värdefull och motverkade utarmning av ängen som annars kunde resultera i "finnskägg" (stagg på svenska), alltså att marken blev så mager att stagg blev dominerande. En staggäng avkastar väldigt lite hö och av dålig kvalitet. Även fuktförhållandena i ängen kan förbättras av viss mängd träd eller buskar jämfört med en helt öppen äng.

Löv var länge en viktig del av vinterfodret till djuren och i en löväng kunde man skörda både löv och hö på samma yta.

Krympande rester efter en tidigare imponerande grov hamlad sälg på finnsgården Anttila i Nyskoga. I denna tidigare äng står/ligger några sälgar som är så gamla att de eventuellt kan ha hamlats av de första finnarna som bosatte sig på platsen på sent 1600-tal.

En nackdel med träd och buskar är att de skuggar och därmed konkurrerar med markvegetationen om ljus och värme. En löväng behöver därför kontinuerlig skötsel av trädskiktet (stamkvistning, röjning, hamling, gallring mm) för att inte skugga för mycket. En annan nackdel med träd och buskar i ängen är att vårstädningen av ängen blir betydligt mer arbetskrävande då löv, kvistar med mera måste bort varje år. Att sköta en löväng är alltså betydligt mer arbetskrävande än att sköta en öppen äng.

Hade man gott om utmark där man kunde skörda lövet man behövde för sina djur så var det klart mindre arbetskrävande att välja att ha öppna ängar eller ängar med ett fåtal träd. Förmodligen är det förklaringen till att lövängsbruk minskat tidigare och kanske inte heller varit lika intensivt i Värmland som i mer intensivt uppodlade delar av Sverige söder- och österut?

Trädslag

Björk, sälg och rönn har varit de mest utbredda lövtäktsträden i inägorna i Värmland. Där klimat och jordmån gjort det möjligt har man även använt sig av ask, lind, hassel, alm med mera. På skogen/utägan tog man även annat löv, framför allt asp som verkar ha använts i stor mängd.

Lövängar i Värmland 2014

Idag finns väldigt få lövtäktsträd kvar i ängarna i Värmland. Av riktiga lövängar förekommer bara små spillror, till exempel i Yttre Hedane naturreservat i Svanskog (se foto på Slätterbladets framsida). Däremot är det ganska vanligt att hitta enstaka äldre träd som visar tydliga tecken på att tidigare ha hamlats.

Frågelistorna berättar

I Nordiska Museets frågelista ULMA nr 7 kan man hitta lite information om lövtäkt i Värmland. Frågelistan är insamlad 1933 och meddelarna är män födda på 1840- och -50 talet. Det mest utförliga svaret i listan är från Nils Nyman, Södra Ängen i Gräsmark som bland annat berättar följande:

Man kunde ha svedjefallet till lövtag, men i regel så brändes svedjefallen så tidigt på sommaren att lövet var ungt outvecklat och kådigt varför man tog löv det året förut d.v.s. man tog löv och samtidigt fällde det som skulle brännas nästa sommar. Då man röjde träd och buskar från inägorna passade man på och tog sådant löv som var dugligt till foder. Löv togs såväl inom som utom inägorna eller längre bort allteftersom skogen var lämplig till lövtag. Hade man sparsamt med lövtag så fälldes ej träden vid rot man tog av trädets stam tämligen högt upp då sköt ånyo grenar och kronan blev lummigare på så vis kunde man åstadkomma prydnadsträd i närhet av bostad. Sådana träd kunde skattas många gånger med lövtagning utan att torka bara man gallrade försiktigt.

Om folk som sysslade med lövtagning begagnades uttrycket att vara i lövskog eller att de äro ute på lövtagning. Om någon endast utförde fällning kallades han fällkarlen. Och de som kvistade kallades kvisterskor eller t.o.m. lövkärringar. Vid kvistning tillgick så man hade lövkroken i höger hand de kvistar man ville hugga av fattades med vänstra handen. Man började vid rotändan av trädet på ett större sådant kunde kvisterskorna arbeta en på var sida arbetet fortskred bortåt toppen av trädet, man hade sällan ifrån sig kvistarna förrän man fått så mycket i handen att de räckte till en kärve hvilken man band med en längre mjuk kvist innan man lade ifrån sig kärven, somliga föredrog dock att lägga kvistarna på flera olika högar eftersom kvistningen fortskred varefter högarna delades upp i passande stora kärvar och kunde utföras av fällkarlen ifall han hade tid därtill. Hur många kärvar en kvisterska kunde avverka per dag var ganska olika dels beroende av skickligheten dels om det var ymnigt eller dåligt lövtag. Medelmåttan var nog omkring 400 kärvar.

Man tog löv även då man bröt av kvistarna såväl som när man repade i annan bemärkelse. Sådan lövtagning försig gick hela sommaren i det man dagligen tog åt kalvar eller kor som fodrades inne sådan lövtagning inbegrep såväl repning som brytning av kvistar samt kvistning med lövkrok med vilken man tog gräs inne bland buskar tillike där man ej kunde komma åt med lien. Detta var således att taga för dagligt behov och att detta utfodrades utan torkning. När man tog för kommande behov skulle lövet torkas först.

200 kärver beräknades till vinterfoder åt varge får givetvis skulle något hö ingå i vinterfodringen såväl som något rotfrukter.

Av Nils Nymans berättelse får man intrycket att löv skördades i stor mängd och utgjorde en viktig del av vinterfodret åt framförallt fåren. Att större delen av lövet togs på skogen, men att hamling av träd i inägan också förekom, kanske då främst hos de som hade dåligt med lövtillgång på skogen.

Det var länge sedan denna före detta hasseläng på Bärön brukades. De sista bofasta på ön, bröderna August och Karl Eriksson, flyttade in till fastlandet 1951. Hasseln är förvuxen, det finns mycket död ved, marken är kraftigt skuggad och ängsvegetationen har ersatts av lundvegetation. Rödlistade vedsvampar växer på hasseln och Skogsstyrelsen har utpekat området till skoglig nyckelbiotop. Foto: Martin Sandmark

HASSEL

Den buske som oftast finns i ängar i Värmland är hassel. Mest hassel finns det i södra delen av länet, men den förekommer också ganska långt norrut, där det finns kalk eller hyperit i marken. Det förekommer söderut i Sverige och verkar även här och var i södra Värmland ha funnits hasselängar. Alltså en kombinerad äng och hasselodling. Spår efter hasseläng finns bland annat på Bärön i Milleviks skärgård och rätt mycket hassel finns också i naturreservatet Tegen söder om Årjäng och Yttre Hedane i Svanskog. I en hasseläng skärs hasseln ner med jämna mellanrum vilket ger röjgödningseffekt som gynnar höproduktionen och att hasseln inte blir stor och skuggar för mycket. Raka hasselspön är/var användbara för flera

olika ändamål, från metspön och piskor till diverse småslöjd. Hassel som hålls ung och solbelyst avkastar mer nötter.

Vetenskapsmannen A.J. Retzius skrev år 1806 om hassel i ängen i sin "Försök till en Flora oeconomica sveciae eller svenska växternas nytta och skada i Hushållningen": "Den afhugges gemenligen wid roten hwart ottonde eller tionde år, hwarigenom en mängd nya telningar uppskjuta..."

ÄGS AV KYRKAN

Bärön ligger i Vätern utanför Millesvik på västra sidan Värmlandsnäs. Kyrkan har länge ägt Bärön och från och med 1694 finns det skriftligt dokumenterat att man arrenderat ut "mulbetet" på Bärön till olika bönder. Vad som hände före 1694

finns inte nerskrivet. Av anteckningarna från sockenstämman 1761 framgår att kyrkan det året fick ersättning för 1000 hasselspön som huggits på ön. Vad man skulle ha så många hasselspön till framgår inte. Utifrån uppgiften om 1000 hasselspön förstår man att det fanns gott om hassel på Bärön runt 1761 och att denna hade förnygrats/huggits ner tidigare år, så att det fanns gott om raka spön. Ängen som syns på senare kartor, t.ex. häradskartan 1886-92 finns på samma plats där hasselbeståndet är kvar idag. Hassel som förnygras regelbundet som vid stubbskottsbruk kan bli mycket gammal. Det finns exempel på hassel i ängsmark som visat sig vara över 1000 år gammal. ♦

HITTA TILL RÄNNBERGET

Från Östmark - kör västerut mot
Kongsvinger cirka 8 km. Reservatspar-
keringen finns på vänster sida av vägen.
Från parkeringen går en vandringsled
till reservatet. På toppen finns rast-
plats och storslagen utsikt.

RÄNNBERGET

Ett spännande exempel på en löväng i Värmland som tidigt har beskrivits är Rännberget i Östmark socken. Rännberget är ett 521 meter högt hyperitberg (kalkrik bergart) som löper i nord-sydlig riktning och ser ganska mäktigt ut, på vänster (södra) sida om vägen om man kör från Östmark västerut mot Rödåfors/Kongsvinger.

"Ett fett och gott berg"

Redan 1831 besökte botanikern Claes Gustaf Myrin från Uppsala Rännberget där han undersökte och beskrev vegetationen. Då brukades markerna på Rännberget av invånarna i byn Suhola (Tväråna), för odling av svedjeråg, bete och slätter. Finnarna högg ner skogen i "fall", fallet fick ligga ett år och året därpå eldades det. Direkt, när marken hade svalnat tillräckligt såddes svedjeråg. Efter en rågskörd var det vanligast att marken brukades som betesmark en period innan det växte igen med skog, men en del mer bördiga och gräsrika marker hägnades in med gårdsgård och man skapade istället ängsmark. På Rännberget ska ha funnits stora lövängar.

Naturresevat

Idag är Rännberget helt skogbevuxet. En stor del, cirka 90 hektar, är naturreservat. Reservatet bildades för att bevara ett hyperitberg med lövdominerade skogsbestånd och en mångfald av växt- och djurarter. Platsen är känd för sin speciella fjärlsfauna med arter som nätdrigr parkmätare, trolldruvemätare och rotstrecksjordfly. Här finns också ett flertal skyddsvärda arter av svampar, mossor och lavar. ♦

Kungliga Vetenskapsakademins äldre skrifter finns inskannade och hittas via nedanstående länk. Bland dessa även ett flertal av Carl von Linnés skrifter. För att hitta C G Myrins avhandling i sin helhet, sök på Myrin.

<http://centrumdb.kva.se/kvah/search.html>

Så här skrev Myrin 1832:

D. *Rännberget* ligger vid Tvärån i Östmarks socken, $\frac{1}{4}$ mil från Norriska gränsen. Det är hit som Finnar och bönder midsommarsnatten gå upp för att, på ett berg af föga mer än 1000 fots höjd, under 60°20' polhöjd, se midnattssolen. Berget ligger i sträckning från N. till S., med stupning åt öster. Högsta toppen ligger nordligast, och derifrån går ned åt Tvärån en djup rännil eller ränna, af hvilken berget kanske fått namn. Berget bestod till största delen af en (öfvergångs?) grönsten, som här och der framvisade branta vägg, mellan de tjocka jordlager, hvaraf berget, oakadt sin halsbrytande stupning, var betäckt ända upp till högsta kullen. "Det är ett fett och godt berg," sade Finnarne. De hade ock gjort sitt bästa med att svedja och bränna det på alla sidor, och deras rågs kylar stodo i högan loft, omsväfvade af de tunga höstmolnen. Genom detta svedjande, som tycktes hafva fortfarit många år i circulation, voro alla ursprungliga, sällsynta och mindre afvelsamma växter bortbrända, undantagande i och närmast omkring

den nämnda rännan, hvarest svedjandet varit mindre verkställbart. De nedanför liggande, inhägnade ängarne voro äfven bevuxna med en samling af de vackraste trädslag. *Alnus incana* hade väl öfverhanden, men deribland funnos äfven de vackraste dungar af stor, fruktbärande Hassel, samt Lind, Lönn, Ask, *Lonicera Xylosteum* och *Fiburnum Opulus*; Björkar o. d. att förtiga. Mest utmärkte sig dock en mängd Almar, af hvilka en mycket stor ännu stod kvar, sedan flera dylika blifvit nedhuggna.

Ur: C. G. Myrin, *Anmärkningar om Wermlands och Dalslands Vegetation*. Kungliga Vetenskapsakademins handlingar 1831 sid 193-194.

ESKILSÄTER

Ett exempel på att ortnamn kan berätta en del, till och med om träd i ängsmark.

Säter

Ordet "säter" används i dag ofta som en synonym till "fäbod", särskilt på värm-ländska. Historiskt sett har dock betydelsen varit en delvis annan. Ordet lär komma från det gamla ordet setr som betyder ungefär "sittande", i betydelsen en plats där anordningar finns för att sätta upp hö – jämför till exempel med ordet såte som betyder ungefär "höstack". Ursprunget till ordet "säter" gör att de gårdar som redan under medeltiden hade sådana namn anses vara upptagna på platser som tidigare nyttjats för hö/foderskörd.

De medeltida gårdar vars namn innehåller "säter" finns i en ganska avgränsad del av länet: i sydväst, på Värmlandsnäs, längs Byälven-Glafsfordens nedre lopp och Klarälvens södra delar. Till detta kommer

förstås också ett antal sätrar där ordet ingår i namnet i betydelsen "fäbod", men dessa nämns som regel inte i skriftliga källor förrän långt senare.

Betydelsen av ett sådant namn som Brosäter blir då ungefär "platsen där hö skördas o torkas till gården Bro" och Högsäter "platsen där hö skördas o torkas, intill högen" (på platsen finns en stor gravhög från järnåldern). På flera platser förekommer också namnet utan kombinationer med andra ord, som Säter eller Sätter.

Äske

Eskilsäter, en socken på Värmlandsnäs, omnämns första gången skriftligt år 1334. Det är lätt att tro att namnet syftar på en mansperson vid namn Eskil, men stav-

ningen på sockennamnet har förändrats och i gamla skrifter (före 1540) finns stavningar som "äskesäter" (1386) och "eskesether" (1483). Äske betyder "askbestånd". Eskilsäter blir då ungefär "platsen där hö skördas och torkas i ett askbestånd". ♦

LITTERATUR

Svenskt ortnamnslexikon, Språk och folkminnesinstitutet Uppsala 2003;
Ortnamnen i Värmlands Län, Kungl. Ortnamnskommissionen; Värmländsk medeltid ur ett ortnamnsperspektiv resp. Ortnamn i Värmland, Erland Rosell, 1981 resp. 1984.

MER OM PRAKTISK HAMLING OCH LÖVTÄKT

Du som vill hamla nya eller gamla lövträd kanske kan ha nytta av:

- HAMLINGSMANUALEN som Hantverkslaboratoriet, Göteborgs Universitet har gett ut 2013: Rune Stenholm Jakobsen: Hamla lövträd, - en manual <http://www.naturvarden.se/Dokument/MANUALEN.pdf>
- HAMLING OCH LÖVTÄKT som Jordbruksverket och Skogsstyrelsen har gett ut 2001. Den innehåller lite information om biologisk mångfald och historik men tyngden ligger på praktiska instruktioner för den som vill hamla. Skriften fås gratis via Länsstyrelsen.

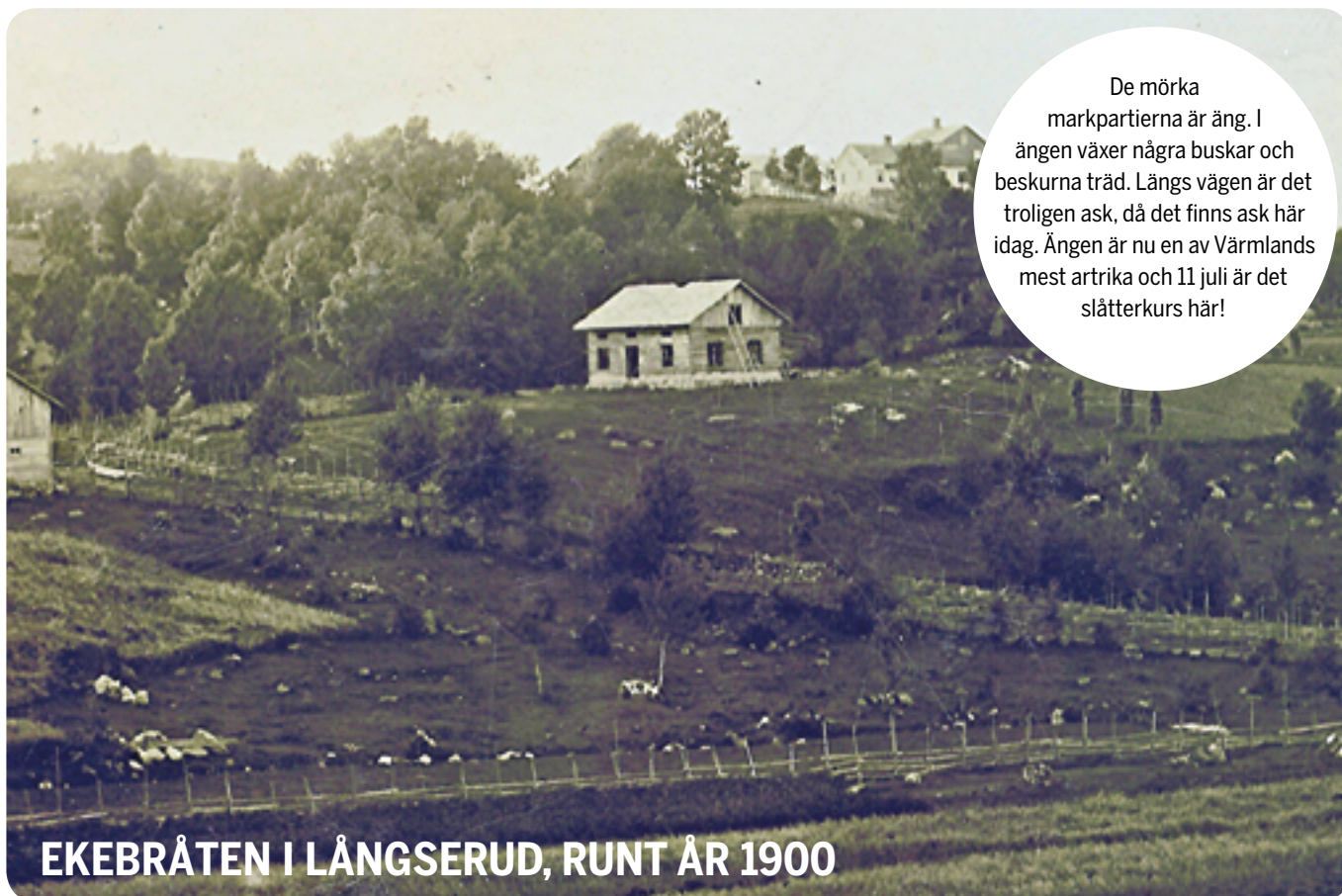
NYTT LANDSBYGDSPROGRAM 2014-2020

Lite mer information finns nu, men fortfarande inga detaljer. Det kommer återigen bli möjligt att ansöka om ersättning för att sköta ängsmark från och med 2015. Även någon form av ersättning för att restaurera ängsmark eller göra en så kallad engångsröjning (ny ersättningsform) kommer finnas från och med 2015. Ersättningsnivåer, villkor med mera är fortfarande inte kända.

FÄLTGENTIANA 2014

Slätterbladet har tidigare berättat om fältgentiana som är starkt hotad och en av de arter som det ska tas fram särskilda åtgärdsprogram för. Länsstyrelsen vill under sommaren 2014 göra en särskild rådgivningssatsning på ställen med små populationer av fältgentiana. Växer det fältgentiana hos dig och vill du veta mer om hur du bäst gör för att de ska trivas och bli fler så kan du få kostnadsfri rådgivning på plats. Kontakta Maria Sundqvist tel. 010-224 72 74 eller e-post: maria.sundqvist@lansstyrelsen.se

En senare åtgärd i arbetet med att bevara fältgentianan kan bli att sprida arten till fler ängar. Om du har en äng utan fältgentiana men där den kanske skulle trivas och är intresserad av att medverka i ett eventuellt spridningsprojekt så kan du anmäla ditt intresse till Slätterbladet.

De mörka
markpartierna är äng. I
ängen växer några buskar och
beskurna träd. Längs vägen är det
troligen ask, då det finns ask här
idag. Ängen är nu en av Värmlands
mest artrika och 11 juli är det
slätterkurs här!

EKEBRÅTEN I LÅNGSERUD, RUNT ÅR 1900

ANNONSER

SLÅTTERDAGAR PÅ FJALPERSTORP

I sommar arrangeras slät-
terdagar på Fjalperstorp vid
följande tillfällen:

16 JULI
2 AUGUSTI
16 AUGUSTI

För mer info. kontakta Mag-
dalena Raivio, 0767 969230,
eller följ Ekosofia Ideell Stif-
telse på Facebook!

*Varmt välkommen
att delta!*

Foto: Micke Blombergsson

ANNONSER

LÄNSSTYRELSENS KURSER I LIESLÅTTER 2014

Vid kurserna använder vi så kallade knackeliar. Du lär dig slåtteteknik, att vassa lien, ergonomi mm. Kursledare är Staffan Lundaahl. Du behöver ett eget knackelieblad vilket kan köpas vid kursen för 500 kr (inkl/moms). Har du redan ett sådant blad är kursen gratis (tag med bladet till kursen). Max 8 deltagare/kurs

FRÅGOR: Lise Wichmann Hansen,
Länsstyrelsen 010-224 72 78

ANMÄLAN: Senast 5 dagar innan respektive kurs på www.kompass.lrf.se eller till Länsstyrelsens reception: 010-224 71 05

TID: 4 juni, kl 9.00-16.00

PLATS: Bartelstorp i Gräsmark (kurskod 21251)

TID: 28 juni, kl 9.00-16.00

PLATS: Lekvattnet (kurskod 21252)

TID: 3 juli, kl 9,00-16,00

PLATS: Snåret, Hagfors (kurskod 21253)

TID: 11 juli, kl 9.00-16.00

PLATS: Ekebråten , Långserud (kurskod 21317)

GRATIS ARTRIKT ÄNGSHÖ ATT HÄMTA!

Runt vecka 29-30 kommer ängen i Västra Boda, Skillingmark i Eda kommun att slås. Skörden brukar bli cirka 3-4 stora släpkärror med kåpa (cirka 1-2 ton). Ni hämtar höet själva när det är dags att forsla bort det från ängen efter slåtter. Är någon intresserad av höet så kontakta Eda kommun, miljösektionen Gunilla Sundin 0571-281 27 eller 070-190 54 13, så planerar vi tillsammans hämtningen av höet.

ANNONSER

Kiruna - Slipen

Proffsmaskiner för professionellt slipresultat.
Levereras komplett med slipstöd och 2 slipjiggar.

För dig som snabbt och enkelt vill uppnå ett enastående slipresultat. Med enkla sliptillbehör och den beprövade Alu-stenen är Kiruna slipen ett givet val.

Kiruna slipen 275 Professional

Extra tillbehör. Stativ 275

Kiruna slipen 350 Professional

Kiruna slipen 450 Professional

För er som har en kiruna slip så finns det slipstenar och tillbehörs paket. Får ni inte tag på det ni behöver så vänd er gärna till oss.

För mer info. kirunaslipen.com kirunaslipen@gmail.com Tel. Nr +46 980 619 36

Vässa liarna

På Länsstyrelsens två slipstationer kan du slipa din lie på en bra elektrisk slipsten och få så mycket hjälp du behöver. Har du en knackelie kan du få handledning i knackning. Även jordläggning får du hjälp med vid behov. Ingen kostnad.

RING FÖR ATT BOKA TID

Mangskog:

Björn Merckell
073- 822 49 24

Lesjöfors:

Staffan Lundaahl
0590-230 92 / 0702-67 72 92

SLÅTTERGILLE PÅ LAFALLHÖJDEN I GUNNARSKOG

Årets slåtter börjar
lördag 26 juli kl. 9.00

VÄLKOMNA!

SLÅTTER PÅ RITAMÄKI, LEKVATTNET

Lördagen den 20 juli är du välkommen till Ritämäki för den årliga slåttern. Vi börjar kl. 09 00 och håller på så länge vi orkar eller har lust. Ta med redskap om du har. Slåtterfolket bjuds på motti och fläsk.

Returadress:
Länsstyrelsen Värmland
651 86 KARLSTAD

B

SVERIGE
PORTO BETALT
PORT PAYÉ

Som mottagare av detta nyhetsbrev finns du med i ett adressregister hos Länsstyrelsen Värmland

SLÅTTERBLADET

Slåtterbladet är ett nyhetsblad för alla som äger eller sköter ängsmark i Värmland. Syftet är att skapa kontakter mellan ägare och brukare av ängar och andra som vill delta i skötseln samt att diskutera vad som kan göras för att få ängarna skötta. Syftet är också att samla och sprida kunskap om ängar och ängsskötsel men också att sprida information om relevanta kurser, arrangemang, m.m.

Prenumeration är gratis. Vill du vara miljövänlig så be att få Slåtterbladet digitalt via e-post istället (då sparar vi även portokostnader). Vill du börja prenumerera eller avsluta din prenumeration så hör av dig.

Nr 3/2014 kommer ut till jul. Annonser, insändare, synpunkter, m.m. behöver ha inkommit senast 17 november.

UTGIVARE

Länsstyrelsen Värmland
651 86 Karlstad
010-224 70 00
varmland@lansstyrelsen.se

KONTAKT

Lise Wichmann Hansen
lise.wichmann.hansen@lansstyrelsen.se
010-224 72 78

PUBL.NR

2014:24

Länsstyrelsen
Värmland

www.lansstyrelsen.se/varmland

VINNARE AV ÅRETS SLÅTTERGUBBE 2014

Länsstyrelsen Värmland delar för fjärde året ut priset Årets slåttergubbe till värmländska ängsbrukare. Allmänheten har fått nominera sina favoriter till priset och därefter har en jury utsett årets segrare.

Årets pristagare är väl värda titeln Årets slåttergubbar. Solveig och Jan-Ove Janson har gården Askbacken i Fjäll, Långserud. Genom att varje år sköta om och slå markerna med skärande redskap bevarar de en fantastiskt fin ängsflora. Inte minst finns här ett av länets absolut största bestånd av just slåttergubbar!

Motivering till priset

”För att på ett förtjänstfullt sätt under många år ha skött traditionella hackslåttmarker i Värmlands län och därigenom bidragit till att bevara ängsmark och ängsbruk”.

Priset

Priset består av ett diplom med en tornålsgravyr av konstnärinnan Gertrud Samén, som skapats speciellt för årets slåttergubbe.

– Vi vet att en enorm insats görs i det tysta varje år av alla dem som slår och sköter om sina ängsmarker. På så sätt bevaras både stora biologiska värden och kulturhistoriska miljöer. Det personliga engagemanget hos dessa brukare är en fantastisk tillgång för länet, som vi vill uppmärksamma och uppmuntra, säger Landshövding Kenneth Johansson som delar ut priset.

Jury

Juryen består av representanter från Länsstyrelsen Värmland, Hushållningssällskapet, Region Värmland, Naturskyddsförbundet samt Värmlands Hembygdsförbund.

VINNARE 2014:

Solveig och Jan-Ove
Jansson från gården
Askbacken i Fjäll,
Långserud.